

DOI: 10.20535/2522-1078.2024.2(16).319279

УДК 000 : 304 : 070

Надходження до редакції: 28.11.2024

Прийняття до друку: 05.12.2024

Тат'янченко А. Ю.

*аспірант кафедри журналістики та філології,
Сумський державний університет, м. Суми,
Україна, a.tatyanchenko@journ.sumdu.edu.ua*

ORCID: 0009-0004-4852-3334

Tatyanchenko A.

*postgraduate student of the Department
of Journalism and Philology, Sumy State University,
Sumy, Ukraine, a.tatyanchenko@journ.sumdu.edu.ua*

ORCID: 0009-0004-4852-3334

ПОДІЯ ЯК ЧИННИК МЕДІАДИСКУРСУ: СПЕЦИФІКА ПОДАННЯ В ІНФОПРОСТОРІ (НА ПРИКЛАДІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ) EVENT AS A FACTOR OF MEDIA DISCOURSE: SPECIFICITY OF PRESENTATION IN THE INFORMATION SPACE (ON THE EXAMPLE OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR)

Безпека держави (на скільки це можливо), а відповідно і населення в умовах російсько-української війни залежить від інформаційної грамотності суспільства та вмінні його сприймати та розрізняти медіаповідомлення, що транслюються в інформаційному середовищі. Отже, здатність усвідомлено і реалістично сприймати й аналізувати події сприятимуть формуванню реальної картини світу щодо подій та ситуацій. Мета статті — визначити та виокремити специфіку представлення окремої події в українському інформаційному просторі на різних медіаплатформах. Для досягнення мети передбачається через дискурсивний і контент-аналіз медіапродуктів, об'єднаних одним інформаційним приводом, виявити закономірності транслювання медіаконтенту на різних платформах поширення. Об'єктом дослідження є медіаресурси «Українська правда», «Тексти.org» та ZN.ua. Предметом дослідження є закономірності та специфіка поширення контенту українським медіа на власних платформах. Для досягнення мети роботи використано комплекс методів, як загальнонаукових, так і вузькоспеціалізованих. Для формулювання теоретичних засад дослідження використано методи аналізу наукових джерел, узагальнення й порівняння. Емпіричне дослідження здійснене методом контент-аналізу. Дослідження показало, що тотальна війна у медійному просторі подається через різні концепти, що часто спотворюють суть або применшують значення ситуацій. Відтак варто наголосити, що інформаційне поле наповнюють поняття «конфлікт», «агресія», «протистояння», «анексія», «напад», «захоплення» та ін., що мають більш нейтральне значення щодо війни.

Дослідження вказує на те, що сьогодні кількість концептів на позначення мотиву російсько-української війни значно звузилася і обмежується концептом «велика війна (війна)».

Ключові слова: інформаційний простір, інформаційні загрози, медіадискурс, концепт «війна», медіа, медіатекст, конвергентний контент, медіаграмотність.

The security of the state (as far as possible) and, accordingly, of the population in the context of the Russian-Ukrainian war depends on the information literacy of society and its ability to perceive and distinguish media messages broadcast in the information environment. Therefore, the ability to consciously and realistically perceive and analyze events will contribute to the formation of a realistic picture of the world regarding events and situations. The purpose of the paper is to define and highlight the specifics of the presentation of a particular event in the Ukrainian information space on various media platforms. To achieve this goal, it is planned to identify the patterns of broadcasting media content on different distribution platforms through discursive and content analysis of media products united by a single news event. The object of the study is the media resources *Ukrainska Pravda*, *Texty.org* and *ZN.ua*. The subject of the study is the patterns and specifics of content distribution by Ukrainian media on their own platforms. To achieve this goal, a set of methods, both general scientific and highly specialized, was used. The methods of analysis of scientific sources, generalization and comparison were used to formulate the theoretical foundations of the study. The empirical study was conducted using the method of content analysis. The study showed that the total war in the media space is presented through different concepts that often distort the essence or downplay the significance of situations. Therefore, it is worth emphasizing that the information space is filled with the concepts of "conflict," "aggression," "confrontation," "annexation," "attack," "seizure," etc. that have a more neutral meaning in relation to war. The study indicates that today the number of concepts to denote the motive of the Russian-Ukrainian war has significantly narrowed and is limited to the concept of "great war (war)".

Keywords: information space, information threats, media discourse, the concept of "war", media, media text, convergent content, media literacy.

Вступ. Ключова відмінність російсько-української війни 2014–2024 рр. від світових гібридних конфліктів у тому, що, найперше, вона ведеться в політичному, економічному, інформаційному полі, по-друге, «у беззастережному порушенні РФ базових міжнародно-правових угод, великих масштабах заподіяних ушкоджень, значній тривалості конфлікту» [13, 17]. Багатовекторна протидія агресору демонструє різні можливості з боку України зокрема, світової спільноти загалом, щодо

будь-якого захисту українських територій та громадян. Набутий досвід цієї рішучої боротьби дозволив побачити вразливості держави у різних сферах життя, зокрема і в медіагалузі. Від початку 2014 року низький рівень медіаграмотності населення, невміння забезпечити своє інформаційне поле від фейків, пропаганди, ІПСО сприяв паніці, породженню страхів, робив українців співучасниками інформаційних атак з боку РФ. Тому важливим чинником формування спроможності суспільства до боротьби є здатність медіа якісно транслювати події та ситуації не порушуючи дійсних смислів. Усе це засвідчує актуальність наукового дослідження.

Серед наявних наукових розвідок щодо вивчення проблем російсько-української війни найбільше міждисциплінарних, у яких увага акцентується на історичних аспектах загалом. Окремішно розглядається російсько-українська війна та її вплив на імплементацію цілей сталого розвитку (Т. Гнатюк, В. Яремчук). Предметом дослідження в наукових розвідках О. Павлушенко стало виокремлення найбільш помітних тематичних груп лексичних одиниць й словосполук, які визначили змістове наповнення концепту «російсько-українська війна» в суспільній свідомості українців. У наукових колах прослідковується постійна цікавість дослідників до різних аспектів та проблем медіадискурсу війни як в українському інформаційному полі, так і світовому (Є. Гайданка, Ю. Офіцинський, І. Царьова та ін.), зокрема окреме коло розвідок присвячене вивченню лексичного наповнення медіапродуктів (М. Бойко, Т. Горохова, І. Царьова, ін.), мовних маркерів російсько-української війни (С. Гриценко). Також увага науковців фокусується на деяких аспектах трансформації регіональних медіа в період російсько-української війни (К. Бакаєвич, О. Блашків, Л. Комінярська, І. Кошман, ін.). Різними аспектами сприйняття молоддю ситуації війни в Україні та уявлень молодих осіб про життя в новому «небезпечному» світі цікавиться С. Дерев'яно. Однак специфіка висвітлення окремої події в медіальному дискурсі вивчається побіжно.

Мета роботи — визначити та виокремити специфіку представлення окремої події в українському інформаційному просторі на різних медіаплатформах. Для досягнення мети передбачається через дискурсивний і контент-аналіз медіапродуктів, об'єднаних одним інформаційним приводом, виявити закономірності транслювання медіаконтенту на різних платформах поширення. **Об'єктом дослідження** є медіаресурси «Українська правда», «Тексти» та ZN.ua. **Предметом дослідження**

є закономірності та специфіка поширення контенту українським медіа на власних платформах.

Методи. Для досягнення мети роботи використано комплекс методів, як загальнонаукових, так і вузькоспеціалізованих. З метою формулювання теоретичних засад дослідження використано методи аналізу наукових джерел, узагальнення й порівняння. Емпіричне дослідження здійснене методом контент-аналізу. Для представлення фактичного матеріалу застосували такі методи, як спостереження над контентним наповненням медіаплатформ, аналіз і синтез, зіставлення (для виокремлення спільних та відмінних характеристик), описовий метод (для систематизації фактичного матеріалу).

Результати. В умовах війни завжди прослідковується підвищення інтересу до комунікації. Поняття дискурсу розглядається на перетині різних сфер діяльності людини, однак теорія дискурсу є самостійною міждисциплінарною галуззю знань. Увага багатьох науковців сфокусована на трактуванні поняття дискурсу як складного, з універсальними і специфічними критеріями, комунікативного явища. Узагальнюючи різні погляди та теорії, визначення феномена дискурсу подає В. Осипенко: «це: 1) зв'язний текст, пов'язаний мовною ситуацією; 2) цілісна комунікативна (мовна) одиниця; 3) усний чи письмовий вид тексту, адресований до слухача/читача; 4) монолог — діалог; 5) адресоване повідомлення; 6) семантично зв'язана послідовність висловлювань (реплік). Це поняття також можна розуміти як комунікативну діяльність з урахуванням прагматичних аспектів та як сукупність текстів, звичаїв, правил, норм певної мови і культури» [8, 303].

В українському воєнному медіадискурсі репрезентацію подій, що сьогодні називаємо повномасштабною російсько-українською війною, розпочато з концептів «криза», «СВО», «дерусифікація», що об'єднані більш широкозмістовним концептом «конфлікт». Отже, першочергово, концепт «конфлікт» пов'язаний із вимогами РФ ввести російську мову як другу державну, проведення в країні референдумів щодо висловлення громадянами України бажання щодо автономії (ДНР, ЛНР) або повного відокремлення чи переходу до складу РФ. У такому трактуванні цей концепт зокрема розглядали С. Пархоменко, Г. Рудницька, С. Підшибякін. Із загостренням ситуації у 2014 році, коли РФ провела референдум на території Луганської та Донецької областей і в Криму, концепт «конфлікт» набуває дещо іншої конотації, що обумовлює появу концептів «агресія», «окупація», «анексія», «вторгнення», «протистояння»,

«збройне повстання». У соціокультурному дискурсі означені поняття обґрунтовували І. Тодоров, Р. Хардель, О. Мельник. А. Березовенко, окреслюючи сутнісні характеристики українського політичного дискурсу періоду російсько-української війни, уточнює, що «у 2014 році Україна виявилася не готовою для сприйняття Росії як ворога, до повноцінного спротиву агресії останньої як у реальному, так і дискурсивному вимірах», що відповідно зумовило неадекватне дискурсивне віддзеркалення воєнної дійсності, його евфемістичність, а отже, — зниження його мобілізаційного потенціалу» [1, 106–107].

Періодизацію російсько-української війни від 2014 року розробив П. Гай-Нижник, при цьому дослідник оперує поняттями «окупація», «анексія», «антитерористична операція», «вторгнення», «позиційна війна», «квола» війна», «вичікувальна війна», «тотальна війна» [2, 70]. Звертаємо увагу, від 2014 року концепт «конфлікт» мав дещо нейтральну конотацію, що від повномасштабного вторгнення значно змінилася і набула досить агресивного змісту щодо суті цього поняття або навіть зумовила його зникнення з українського інформаційного простору, адже трактування «конфлікт» не відповідало тоді, і точно не відповідає на зараз дійсності, і події в країні мають характер війни як збройної, так і інформаційної, однак лише від повномасштабного вторгнення їх почали сприймати як тотальну війну.

Отже, масове протистояння українців проти окупаційних дій зумовили появу в українському воєнному дискурсі мотиву «війни» (Т. Гнатюк, В. Яремчук, В. Пилипчук, Ю. Офіцинський), зокрема нових концептів, які в інформаційному просторі пояснюють чи уточнюють ситуацію. До таких концептів належать «збройна агресія», «бойові дії», «збройне захоплення влади», «гібридна війна» (О. Петrenchко, В. Масненко, В. Ільницький, В. Стрілець, К. Сілантьєва-Папп). Так, у журналістських матеріалах щодо висвітлення подій в Україні від 2013–2014 рр. спочатку читаємо в медіапросторі «протест», і вже після бачимо зміну концептів: «конфлікт» — «збройний конфлікт» — «війна». Отже, геополітична ситуація обумовлює і диктує нову семантику концептів. С. Гриценко, вивчаючи мовні маркери російсько-української війни 2022 року, вказує, що ними «стали новотвори, які закумулювали в собі весь спектр емоцій українського народу до агресора, його політичних поплічників у Європі та світі, а також ставлення українців до бездіяльності та пасивності переважної більшості росіян» [4, 13]. Тож від зміни ситуації залежить суть концептів, а отже, і комунікативний дискурс. Проте варто зауважити,

що у Звіті про цілі сталого розвитку, «на жаль, застосовується дуже різноманітна та часом неоднозначна термінологія від «російське вторгнення до України» до «війна в Україні» та «конфлікт в Україні» [3, 458].

Отже, події лютого 2014 та лютого 2022 рр. обумовили різку зміну розуміння суті ситуації і відповідно суті концепту. Як зазначає Ю. Офіцинський, «некласичне протистояння України і Росії від 20 лютого 2014-го до 24 лютого 2022 р. характеризують в історико-теоретичній площині переважно усталеними поняттями — «гібридна війна», «неконвенційна війна», «змішана війна», «нерегулярна війна» [9, 58]. На думку науковця, «гібридну війну» варто розуміти як «поєднання чи переплетення трьох видів суспільного впливу — воєнного, економічного та інформаційного» [9, 58]. О. Меженська наголошує, що «російсько-українська війна є не лише конфліктом на політичному та військовому рівні, але й справжнім полем битви для дипломатів». Досліджуючи російсько-українську війну у контексті безпекового виклику для України, дослідниця зацентровує увагу саме на гібридній війні, такій, «яка скрізь але проявляється по-різному». [7, 134]. У дослідженні беремо до уваги й інше трактування гібридної війни, суть якого полягає у «прагненні однієї держави нав'язати іншій (іншим) свою політичну волю шляхом комплексу заходів політичного, економічного, інформаційного характеру і без оголошення війни відповідно до норм міжнародного права» [6].

Г. Почепцов трактує російсько-українську війну як «сміслову війну» [11]. Ю. Офіцинський наголошує, що «смістова війна від звичної інформаційної відрізняється доволі разуче: в арсеналі інформаційної війни перебувають протилежні реальності, а в смисловій найбільше важать інтерпретації, найчастіше теж діаметрально протилежні» [9, 58].

М. Рябчук зауважує, що в соціокомунікаційному дискурсі важливим є розрізнення та вживання термінів «Ukrainian crisis» («crisis in Ukraine») на противагу нейтральнішому «Ukraine crisis». Відповідно дослідник констатує, що «в одному випадку йдеться про кризу насамперед або й винятково в Україні, — кризу, в якій Україна є імпліцитно головним (або й єдиним) актором; натомість у другому випадку йдеться про ширший міжнародний контекст — кризу (насамперед) довкола України» [12, 54–55]. Хоча українською обидва терміни перекладаються як «українська криза», слід звернути увагу, що в англійських текстах терміни не є взаємозамінними.

Будь-яка подія, що транслюється в медіа середовищі, сприймається реципієнтом і впливає на його ставлення щодо окресленої ситуації через

її представлення автором медіатексту. Зі світоглядної позиції картина світу реципієнта твориться на основі сприйнятих нею фактів реальної дійсності, уявлення про які формуються зокрема і медіа. І. Царьова, досліджуючи військову лексику і термінологію, вдається до пояснення поняття «збройна агресія», зокрема уточнює, що це «і вторгнення, і дії, не пов'язані безпосередньо з перетином збройними силами державного кордону, ... а від 24 лютого 2022 року розпочався новий етап цієї війни — широкомасштабне вторгнення, — і додає: Якщо в журналістському матеріалі не згадуються часові проміжки, можна використовувати терміни «війна», «збройна агресія» [16, 806]. Таким чином, дискурс війни у медіапродуктах, на думку дослідниці, інтерпретується залежно від концептуалізації окреслених понять.

У пропонованому дослідженні для окреслення специфіки представлення окремої події в інформаційному просторі було обрано інформаційний привід — 1000 днів повномасштабної війни. Для аналізу визначилися із 3 медіа ресурсами («Українська правда», «Тексти.org», ZN.ua), що є лідерами рейтингу найякісніших онлайн-видань 2024 року від ІМІ (<http://surl.li/uoakmw>). Так у контексті нашого дослідження значимим є прослідкувати, як транслюються події в українському медійному полі щодо 1000-го дня від широкомасштабного вторгнення, і з якою конотацією вживається концепт «війна». Наприклад, Л. Фроляк, М. Фроляк зауважують, учасниками медійної події «війна Росії проти України», яка належить до подій, що змінюють як реальну, так і медійну картину світу, виступають не лише країни — сторони у війні, армії України та Росії, але і країни Європи, США, президенти країн, впливові політики, військові, волонтери тощо [15]. Таким чином, впливає, що складовою аксіологічної характеристики певної медійної події є оцінка позиції, поведінки учасників подій.

У результаті контент-аналізу було відібрано усі публікації у досліджуваних медіа, де були згадки 1000 дня повномасштабної війни. Відповідно «Українська правда» оприлюднила 8 публікацій, ZN.ua — 5, «Тексти.org» — 1. Варто відзначити, що представлені матеріали стосувалися різних сфер діяльності. Найбільш широке охоплення бачимо в «Українській правді», де прослідковується дотичність до тем політики, економіки, освіти, спорту, релігії, міжнародних зв'язків, війни загалом. ZN.ua пишуть про війну, освіту, медіа. Публікація в «Тексти.org» транслює проблеми, з якими зіштовхнулися медіа в період повномасштабного вторгнення.

На онлайн платформі «Українська правда» оприлюднені різножанрові матеріали: С. Шевчук, отець і глава Української греко-католицької церкви «1000 днів війни — 1000 днів надії» (УП, 19 листопада 2024, 07:00); І. Балачук, «За 1000 днів повномасштабного вторгнення ЗСУ відмінували понад 724 тисячі окупантів» (УП, 19 листопада 2024, 07:56); М. Ємець «Країни Заходу, ЄС і НАТО висловлюють підтримку Україні до 1000 днів великої війни Новини» (УП, 19 листопада 2024, 09:08); «1000 днів тому почалось широкомасштабне вторгнення росії в Україну: звернення ЗСУ» (УП, 19 листопада 2024, 10:00); А. Мазуренко «1000 днів повномасштабної війни: Кожна темна ніч, навіть якщо їх тисяча, закінчується світанком» (УП, 19 листопада 2024, 10:12); Б. Войченко «1000 днів незламності: як війна змінила спортивну інфраструктуру України» (УП, 19 листопада 2024, 13:18); М. Дендак «1000 днів незламності: хто зі спортсменів стоїть на захисті України» (УП, 19 листопада 2024, 18:30); В. Волокіта «В Україні порахували екологічні збитки за 1000 днів великої війни» (УП, 19 листопада, 20:39); у рубриці «Блог» — В. Синяговський, військовий психолог, комунікаційник «1000 днів. Стоїмо!» (УП, 19 листопада 2024, 11:31); Ю. Луценко, політик «1000 днів. Тримаємось. Працюємо» (УП, 19 листопада 2024, 15:28).

Автори означених матеріалів на сьогодні російсько-українську війну характеризують усталеними поняттями: найчастіше вживаним є «велика війна»/«війна», далі — «повномасштабне вторгнення», поодинокими стали концепти «запекла битва», «воєнні дії». Увагу звертаємо водночас на те, що медіа не ототожнює концепти «війна» і «повномасштабне вторгнення», а подає їх на розрізнення періодів і вважає події від 24 лютого 2024 року повномасштабним вторгненням, відповідно від 2014 р. триває війна.

Інше транслявання смислів понять відслідковуємо у матеріалах ZN.ua. (І. Знає «За тисячу днів війни по Києву випустили понад 2500 ракет та дронів»; В. Хмілевська «Звернення ЗСУ та Зеленського з нагоди тисячі днів російського вторгнення: „Переможе той, хто протримається на день довше”»; А. Гурін «Тисяча днів повномасштабного вторгнення РФ: у ЄС висловили підтримку Україні»; Ю. Москаленко «З початку широкомасштабної війни припинили роботу 329 українських медіа — ІМІ. Інфографіка»; М. Яровенко «Міносвіти: За 1000 днів повномасштабної війни 89 викладачів віддали свої життя на полі бою»). У всіх оприлюднених публікаціях концепти «повномасштабна війна»

і «повномасштабне вторгнення» прочитуються як тотожні. Журналісти у представлених медіапродуктах не виокремлюють періодизацію, а швидше зацентровують увагу реципієнтів, що війна в Україні від 2014 року.

Матеріал «Понад 300 медіа закрилися від початку великої війни. В яких регіонах найбільше (інфографіка)» від «Тексти.org» демонструє єдиний концепт «велика війна». Через недостатню представленість події на платформі не можна переконливо стверджувати, що медіа до-стеменно вкладає у смисл концепту.

Отже, контент-аналіз медіатекстів засвідчив, що специфіка представлення окремої події в українському інформаційному просторі визначається використанням здебільшого одного концепту «велика війна (війна)», що транслює чітке усвідомлення як медійниками, так і громадянами суті російсько-української війни загалом.

Висновки. Згідно з теорією Б. Синчака, «рівень розвитку сучасних масмедіа забезпечує миттєвий вплив підготовленої інформації на суспільну свідомість, саме тому цю інформаційну війну означено як перше такого роду протистояння, що відбувається в прямому ефірі» [14, 93]. Таким чином, проведене дослідження уможливило визначити смислове наповнення мотиву війни на прикладі однієї події, що стала інформаційним приводом, як таке, що відкидає будь-яке інше тлумачення, аніж «війна» у прямому розумінні, натомість ідентифікується як збройний напад на іншу країну, захоплення її територій, вбивство цивільних, порушення міжнародних правил ведення цієї боротьби. Отже, у контексті тотальної війни України проти РФ, українські медіа відмовляються від концептів «конфлікт», «агресія», «протистояння», «анексія», «напад», «захоплення» та ін., що активно використовувалися від початку 2014 року.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Березовенко А. Російсько-українська війна в українському політичному дискурсі // Політичні дослідження. 2021. № 2. 97–110. URL: <http://pd.ipiend.gov.ua/article/view/246315>
2. Гай-Нижник П. Російсько-українська війна — війна за життя (2014–2022 рр.): періодизація // Українознавство. Актуальне українознавство. 2022. № 1(82). С. 51–76. DOI: [https://doi.org/10.30840/2413-7065.1\(82\).2022.255750](https://doi.org/10.30840/2413-7065.1(82).2022.255750)

3. Гнатюк Т. М., Яремчук В. В. Російсько-українська війна: вплив на імплементацію цілей сталого розвитку. Цілі сталого розвитку в аспекті зміцнення національного та міжнародного правопорядку : тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. (Запоріжжя-Львів-Одеса-Ужгород-Харків-Чернівці, 27 жовт. 2023 р.). Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2023. С. 457–459.
4. Гриценко С. Мовні інновації російсько-української війни 2022 року // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. 2022. Вип. 2(32). С. 9–13. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2022.32.02>
5. Інформаційні виклики гібридної війни: контент, канали, механізми протидії : аналіт. доп. / за заг. ред. А. Баровської. К. : НІСД, 2016. 109 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2016-06/inform_vukluku.pdf
6. Магда Є. В. Гібридна війна: вижити і перемогти. Харків : Віват, 2015. 320 с.
7. Меженська О. В. Російсько-українська війна — війна дипломатії // Актуальні проблеми політики. 2024. Вип. 73. С. 134-141. DOI <https://doi.org/10.32782/app.v73.2024.19>.
8. Осипенко В. Ю. Поняття дискурсу як комунікативного інтерактивного явища (на основі досліджень другої половини ХХ ст.) // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Т. 33 (72). № 5. Ч. 1. С. 300–305. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2022.5.1/50>
9. Офіцинський Ю. Р. Російськоукраїнська війна 2014–2018 рр. (за матеріалами газети The New York Times) : дис. ... д-ра філософ. за спец. 032 «Історія та археологія» : 032; 03. Ужгород, 2022. 240 с.
10. Павлушенко О. Семантичне поле концепту «російсько-українська війна» в українському інфо-медійному просторі воєнного періоду // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2023. Вип. 27. С. 89–93. DOI: <https://doi.org/10.31891/2415-7929-2023-27-21>
11. Почепцов Г. Смисли і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах. К.: Києво-Могилянська академія. 2016. 321 с.
12. Рябчук М. Між абстрактною теорією та практичною політикою: погляд на українсько-російський конфлікт у британських наукових та експертних публікаціях // Інтерпретації російсько-українського конфлікту в західних наукових і експертно-аналітичних працях / За ред. В. Кулика. К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. 328 с. С. 49–98. URL: <http://surl.li/zvehzx> .

13. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. Київ : НІСД, 2017. 496 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0013707>
14. Синчак Б. Прямоефірна інформаційна війна та російсько-українська війна 2022-го на медійному плацдармі // Український інформаційний простір. 2022. Вип. 2(10). С. 85–97. DOI : <https://doi.org/10.31866/2616-7948.10.2022.269826>
15. Фроляк Л., Фроляк М. Структура та типологія оцінки медійної події «російсько-українська війна 2022–2023 років» у французькому теледискурсі // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. 2023. Вип. 1(33). С. 120–125. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2023.33.20>
16. Царьова І. В. Російсько-українська війна (2014–2022): слова, які набули нових значень. 2022. С. 804–811. DOI : <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-99>

REFERENCES

1. Berezovenko, A. (2021). Rosiys'ko-ukrayins'ka viyna v ukrayins'komu politychnomu dyskursi [The Russian-Ukrainian War in Ukrainian Political Discourse]. *Political Studies*. No 2. 97–110. <http://pd.ipiend.gov.ua/article/view/246315>
- Hai-Nyzhnyk, P. (2022). Rosiys'ko-ukrayins'ka viyna — viyna za zhyttya (2014–2022 rr.): periodyzatsiya [Russian-Ukrainian War — War for Life (2014–2022): periodization]. *Ukrainian Studies. Contemporary Ukrainian Studies*. No. 1(82). 51–76. [https://doi.org/10.30840/2413-7065.1\(82\).2022.255750](https://doi.org/10.30840/2413-7065.1(82).2022.255750)
2. Hnatyuk, T., Yaremchuk, V. (2023). Rosiys'ko-ukrayins'ka viyna: vplyv na implementatsiyu tsiley staloho rozvytku [The Russian-Ukrainian war: impact on the implementation of sustainable development goals]. "Goals of sustainable development in the aspect of strengthening the national and international legal order": abstracts of the international scientific and practical conference. Zaporizhzhia-Lviv-Odesa-Uzhgorod-Kharkiv-Chernivtsi. October 27.
3. Hrytsenko, S. (2022). Movni innovatsiyi rosiys'ko-ukrayins'koyi viyny 2022 roku [Linguistic innovations of the Russian-Ukrainian war of 2022]. *Bulletin of Taras Shevchenko Kyiv National University. Literary*

- studies. *Linguistics. Folkloristics*. Vol. 2(32). 9–13. <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2022.32.02>.
4. Informational challenges of hybrid warfare: content, channels, counter-measures: analyst. add. / in general ed. A. Barovskaya. К., 2016. 109 p. https://niss.gov.ua/sites/default/files/2016-06/inform_vukluku.pdf
 5. Magda, E. V. (2015). *Gibrydna viyna: vyzhyty i peremogy* [Hybrid War: Survive and Win]. Kharkiv: Vivat [in Ukrainian]. 320 p.
 6. Mezhenka, O. V. (2024) The Russian-Ukrainian war — a war of diplomacy. *Actual Problems of Politics*. Iss. 73. 134–141. <https://doi.org/10.32782/app.v73.2024.19>
 - Osypenko, V. Yu. (2022). *Ponyattya dyskursu yak komunikatyvnoho interaktyvnoho yavlyshcha (na osnovi doslidzhen' druhoyi polovyny XX st.)* [The concept of discourse as a communicative interactive phenomenon (based on the materials of the second half of the 20th century)]. *Scientific notes of V. I. Vernadsky Taurida National University, Series: Philology. Journalism*. Vol. 33 (72). No. 5. Iss. 1. 300–305. <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2022.5.1/50>
 7. Ofitsynskyi, Yu. R. (2022). *Rosiy's'koukrayins'ka viyna 2014–2018 rr. (za materialamy hazety The New York Times)* [The Russian-Ukrainian war of 2014–2018 (according to The New York Times)]: dis. of Dr. Philosopher for special 032 "History and archeology" : 032; 03. Uzhgorod.
 8. Pavlushenko, O. (2023). *Semantychne pole kontseptu «rosiy's'ko-ukrayins'ka viyna» v ukrayins'komu info-mediynomu prostori voyennoho periodu* [The semantic field of the “russian-ukrainian war” concept in the ukrainian infomedia space of the war period]. *Current issues of linguistics and translation studies*. Iss. 27. 89–93. <https://doi.org/10.31891/2415-7929-2023-27-21>
 9. Ryabchuk, M. (2020). *Between abstract theory and practical politics: a view of the Ukrainian-Russian conflict in British scientific and expert publications // Interpretations of the Russian-Ukrainian conflict in Western scientific and expert-analytical works / Under the ed. V. Kulyk. К. 328 p.* <http://surl.li/zvehzx>
 10. Pocheptsov, G. (2016) *Meanings and wars: Ukraine and Russia in information and meaning wars. К. 321 p.*
 11. *World hybrid war: the Ukrainian front: a monograph / in general ed. V. P. Gorbulina. К. 2017. 496 p.* <http://resource.history.org.ua/item/0013707>
 12. Synchak, B. (2022). *Pryamoefirna informatsiyna viyna ta rosiy's'ko-ukrayins'ka viyna 2022 na mediynomu platsdarmi* [Live information war

- and the Russian-Ukrainian War of 2022 on the media base]. *Ukrainian Information Space*. Vol. 2.(10). 85–97. <https://doi.org/10.31866/2616-7948.10.2022.269826>
13. Frolyak, L., & Froliak, M. (2023). Structure and Typology of assessment of the «Russian-Ukrainian War 2022-2023»; media event in french television discourse: *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Literary Studies. Linguistics. Folklore Studies*, Vol. 1. Iss. 33. 120–125. <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2023.33.20>
14. Tsarova, I. V. (2022). Rosiisko-ukrainska viina (2014–2022): slova, yaki nabuly novykh znachen [The Russian-Ukrainian war (2014–2022): words that acquired new meanings. 804–811. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-99>.